

Защита на децата в спорта

Адаптирано от Семинар на Британското сдружение на треньорите:

- 1. Задължения за грижа към децата**
- 2. Отговорности на треньорите към децата и подрастващите**
- 3. Недопустими практики в спорта**
- 4. Допълнителни ресурси**

Защита на децата в спорта

1. Задължения за грижа към децата - възрастните имат законови и морални задължения за грижа към децата и това се отнася и до грижата за децата в спортната среда.

Основни принципи в Закона за закрила на детето [2000г.]:

-Личността на всяко дете трябва да бъде зачитана и уважавана

-Децата имат право да бъдат закриляни

-Тези, които взимат решения по важни за детето въпроси, на първо място трябва да се ръководят от неговите интереси

Източник: <https://sacp.government.bg/аз-и-законът-за-закрила-на-детето>

Защита на децата в спорта

2. Отговорности на треньорите към децата и подрастващите

- Треньорите трябва да уважават и насърчават **правото на всеки** да участва в спортни дейности
- Треньорите трябва да имат **взаимоотношения** със състезателите, базирани на откритост, честност, взаимно доверие и уважение
- **Личностни стандарти:** треньорите трябва да демонстрират подходящо лично поведение и действия през цялото време
- **Професионални стандарти:** за максимално добро развитие на състезателите и свеждане на рисковете за тях до минимум, треньорите трябва да притежават високо ниво на компетентност чрез квалификации и ангажимент за регулярно доразвиване на познанията

Защита на децата в спорта

2.1 Правото на всеки да участва

- треньорът създава среда, където всяко дете има възможност да участва
- треньорът създава и поддържа среда без страх и тормоз
- треньорът зачита правата на всички деца да бъдат третиранни като индивидуални личности
- треньорът признава правото на състезателите да се допитват и съветват с други треньори и специалисти
- треньорът насърчава балансирания начин на живот в подкрепа на здравето и благополучието на спортистите в и извън спортната среда.

Защита на децата в спорта

2.2 Взаимоотношения с децата и подрастващите.

Треньорът винаги трябва да:

- насърчава благоденствието и това, което е в най-добрия интерес на състезателите
- овластява състезателите да бъдат отговорни за своите решения
- пояснява естеството на треньорските услуги, които предоставя на състезателите
- си комуникира и сътрудничи с други организации и лица с цел най-добрия интерес на състезателите
- **Треньорите НЕ трябва никога** да демонстрират или толерират поведение, което представлява форма на насилие (психологическо, емоционално, физическо, сексуално, пренебрегване или други форми на насилие)

Защита на децата в спорта

2.3 Личностни стандарти

Треньорите винаги трябва да:

- бъдат почитени, честни и внимателни към състезателите и другите участници в спорта
- демонстрират вид, показващ здраве, хигиена, професионализъм и успешна, ефикасна работа
- бъдат положителни модели за подражание за състезателите

Защита на децата в спорта

2.4 Професионални стандарти

Треньорите следва да:

- бъдат квалифицирани за дейността, която извършват
- имат професионално поведение и да поемат отговорност за действията си
- насърчават безопасна и правилна тренировъчна дейност
- осигурят безопасна среда, с максимално много ползи и възможно най-малко рискове за децата и подрастващите
- поемат ангажимент за доставяне на висококачествени треньорски услуги на своите състезатели

Защита на децата в спорта

3. Недопустими практики в спорта

Емоционално насилие към децата и подрастващите:

- подлагане на дете на постоянни критики, наричане с неуважителни думи и прякори, сарказъм, обиди или създаване на прекомерно напрежение за постигане на резултати и покриване на високи очаквания (това може да идва и от родители)
- третирането им като незначителни, неадекватни или ценни само ако покриват нечии изисквания и нужди
- обвързването на положителното им възприятие за себе си изцяло зависимо от спортните им постижения
- създаване на усещане за страх, крещене и заплашване
- липса на демонстрация на съчувствие, обич и подкрепа, от която имат нужда

Защита на децата в спорта

3. Недопустими практики - продълж.

Пренебрегване:

- несправяне с осигуряването на безопасна среда за спорт или оставяйки спортистите да практикуват дейността на твърде ниски/високи температури или при ненужно големи рискове от инцидент и наранявания

Физическо насилие:

- освен по-общоизвестните форми на физическо насилие, форма на физическо насилие е и когато обемът и интензитетът на тренировка или състезание надвишават капацитета на незрялата физика на детето. Това включва и използването на неразрешени субстанции за подобряване на представянето или други цели, като забавяне на пубертета или контрол на начина на хранене.

Защита на децата в спорта

4. Допълнителни ресурси

Пълна версия на Треньорски Семинар за Защита на Децата в Спорта:

<https://slideplayer.com/slide/11999864/> (Към момента само на английски език)

Защита на децата в спортна обстановка - анимация:

<https://childhub.org/bg/multimediyuni-resursi-za-zakrila-na-deteto/kak-sportt-mozhe-da-zaschiti-decata>
(с възможност за български субтитри)